

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MATEŘSKÁ ŠKOLA
FRYMBURK

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ **PROGRAM**

Úvod

Vzdělávání a výchova dětí předškolního věku probíhá v jednom z nejdůležitějších období dětského života. Je to období, které je prvopočátkem celoživotního vzdělávání a je na toto období navazováno po celý život. Pedagog má v tomto období nezaměnitelnou šanci vtisknout dítěti připravenost na život ve společnosti a sám ho svým vlastním příkladem motivuje. Pedagog má v tomto období velkou důvěru dítěte a jeho rolí je, aby dítě získávalo a poznávalo základní hodnoty života.

Naše mateřská škola zabezpečuje přirozený vývoj dítěte a uspokojování potřeb a jeho všestranný rozvoj. Akceptuje přirozená specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítá do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání.

Mateřská škola navazuje na výchovu v rodině a v součinnosti s ní zajišťuje rozvíjení dětských schopností a dovedností tak, aby vždy byla respektována individualita dítěte.

Jsme si plně vědomi toho, že v mateřské škole by mělo být dítě spokojeno a mělo by přicházet a odcházet domů v plné psychické pohodě.

Řídíme se mottem Marie Terezie:

„Neumíme dělat velké věci, jen malé věci s velkou láskou“

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MŠ

Název: Základní a mateřská škola Frymburk

Zřizovatel: Městys Frymburk

Adresa: Mateřská škola, Frymburk 112, 382 79

Telefon: 380 735 116; mobil: 724 694806

E- mail: racakova@zsfrymburk.cz

Web: www.zsfrymburk.cz

Ředitelka ZŠ a MŠ: Mgr. Milada Minaříková

*Název ŠVP: **JÁ JSEM TU***

Podkladem pro vypracování našeho programu byl RVP pro předškolní výchovu a analýza předchozího programu školy a materiály a zkušenosti s Montessori metodou a pedagogika Franze Ketta.

Schválen byl na pedagogické radě 7.11.2019

Platnost od 1.9.2010

Aktualizace 31.8.2018

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je součástí základní školy, umístěna ve velmi pěkném prostředí v přírodě na břehu lipenského jezera. Škola byla zrekonstruována v roce 2014, kde z jednoho pavilonu školy vznikla nová mateřská škola s velkou terasou a dětským hřištěm s přírodními prvky. V naší mateřské škole jsou 2 heterogenní třídy. Celková kapacita mateřské školy je 56 dětí.

Budova mateřské školy obsahuje vestibul, dvě šatny, dvě umývárny, dvě prostorné třídy, komory na výtvarný a pracovní materiál, komory na lůžkoviny a lehátka, na třídy navazuje velká terasa, dále je zde kancelář, přípravná kuchyňka, úklidová komora a toalety pro učitelky.

Mateřská škola každodenně využívá prostor jídelny, který je součástí základní školy.

V budově ZŠ je tělovýchovné centrum (které jsme si pojmenovali jako hopsárium), kde je umístěn terapeutický bazén, skluzavka, molitanové kostky, horolezecká stěna a jiné tělovýchovné nářadí, které děti využívají nejen v případě nepříznivého počasí. Před vstupem, jsou v plastových boxech umístěny hračky pro nejmenší věkovou skupinu dětí.

Kolem budovy mateřské školy je rozlehlá zahrada s přírodními prvky (houpačky, skluzavka, pískoviště, tunel, stezka obratnosti, vrbový tunel, jezírko s brouzdalištěm, hmyzí hotel, pec, zvonkohra a záhony pro pěstování bylin, zeleniny aj.) Součástí hřiště je zázemí pro zahradní nábytek, hrací pomůcky a také toalety.

Mateřská škola je se základní školou propojena chodbou. Zaměstnanci mateřské školy plně využívají prostor sborovny ZŠ.

S KÝM NAŠE ŠKOLA SPOLUPRACUJE

S rodiči

- *Rodiče jsou průběžně informováni o různých činnostech v MŠ formou nástěnek, webových stránek, schůzek, průběžně při předávání dětí.*
- *Učitelky průběžně informují rodiče o vývoji jejich dítěte, v začátku školního roku probíhá informační schůzka pro rodiče.*
- *Rodiče mají možnost být přítomni při adaptaci svých dětí, vstupovat do tříd a sledovat činnost svých dětí, svými nápady přispívat k rozvoji školky.*
- *Rodiče mají možnost se účastnit různých akcí v MŠ - besídek, výletů, brigád, dále využíváme jejich zajímavých profesí k organizování besed (pošta, policista aj.)*

S městysem

Spolupráce s městysem je na dobré úrovni.

- *MŠ se průběžně zapojuje do kulturního života městyse, prezentuje se na veřejnosti na akcích, jako jsou – kulturní vystoupení při příležitosti vítání nových občanů, slavnosti Frymburka, posezení pro seniory, rozsvícení vánočního stromu*
- *Naší společnou snahou je zkvalitnění prostředí MŠ.*
- *Vedoucí učitelka spolu s ředitelkou školy se účastní veřejných zasedání městyse Frymburk.*

Se základní školou

- *Navštěvujeme ZŠ několikrát ročně, v červnu se jdeme podívat na prvňáčky, v lednu navštěvujeme školu před zápisem dětí do 1. třídy ZŠ, společně realizujeme projekt – Barevný týden a Den Země*
- *Společně pořádáme některé kulturní akce, divadla, zveme zástupce ZŠ na rozloučení s předškoláky.*

Dále spolupracujeme:

- *s dětskou lékařkou*
- *pedagogicko-psychologickou poradnou v Českém Krumlově*
- *s klinickou logopedkou Paed.Dr. Mirjanou Suchou, která navštěvuje naší MŠ 2x v měsíci*

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

MOTTO NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY PŘEVZATÉ Z FILOZOFIE MARIE MONTESSORI

„POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL SÁM.“

„Úlohou nás dospělých není vyučovat, nýbrž pomáhat dětské psychice v jejím tvůrčím úsilí o vlastní rozvoj. Jak nádherné by bylo, kdybychom svým pochopením pro potřeby dítěte dokázali prodloužit období, v němž mu jeho specifická vnímavost umožňuje absorbovat okolní svět!“

„Měli bychom pomáhat malému tvorečkovi ne proto, že je slabý a bezmocný, ale proto, že je nadán nesmírnou tvořivou energií, a proto, že tato energie je velmi křehká a bez láskyplné a promyšlené pomoci může být snadno zmařena.“

(Maria Montessori)

Naše úsilí stojí za to...jak říká Maria Montessori: „Dítě je tvůrcem dospělého“, a tedy...budoucího radostnějšího světa...

V OBOU TŘÍDÁCH NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY PRACUJEME PODLE METOD A FOREM FILOSOFIE MARIE MONTESSORI

Marie Montessori vytvořila následující principy vzdělávání tzv. „dvanáctero“, podle kterého se v naší škole snažíme řídit.

- vychovatel umí vytvořit předem připravené prostředí a stará se o něj
- vychovatel umí sám ovládat užívání a využití didaktického materiálu a umět dětem zprostředkovat jeho používání
- vychovatel je aktivním, když zprostředkovává dítěti vztah s okolím, je pasivním, pokud se tento vztah již uskutečnil
- vychovatel by měl děti neustále pozorovat a diagnostikovat, aby uměl pomoci v okamžiku, kdy je požádán o pomoc
- vychovatel smí podat dítěti pomocnou ruku jen tehdy, když je požádán o pomoc
- vychovatel by měl umět naslouchat a až po té se ptát
- vychovatel by měl respektovat dítě, když pracuje a nerušit ho
- vychovatel by měl respektovat dítě, když dělá chyby, aniž by ho hned opravoval
- vychovatel by měl respektovat dítě, které odpočívá a přihlíží práci jiných, aniž by ho rušil a nutil do práce
- vychovatel se neustále snaží nadchnout děti pro práci
- vychovatel by měl nechat děti pocítit, že se na jeho pomoc mohou kdykoliv spolehnout, nikdy však svou pomoc nevnučuje
- vychovatel nabízí dítěti, které dokončilo svoji práci a vyčerpalo své síly, mlčky svoji duši

V naší škole také pracujeme s Montessori didaktickým materiálem a používáme metody a formy práce typické právě pro tuto metodu:

- třída je rozdělená na oblasti – praktický život, smyslová výchova, matematika, český jazyk, kosmická výchova

- děti s pomůckami pracují na podložkách u stolu nebo na koberci, učíme děti respektovat pracovní prostor ostatních
- ke zklidnění, ale také k procvičení rovnováhy využíváme elipsu a rituály na ní
- věkově smíšené třídy – mladší děti se učí od starších, mají možnost komunikace a spolupráce. Samotné učební pomůcky nejsou metoda, ale spíše prostředky, které stimulují děti k logické úvaze a touze po objevování. V našich třídách jsou Montessori pomůcky používány především v ranních činnostech a hračky jsou využívány v činnostech odpoledních. Pomůcky jsou jednoduché a děti motivují – každá pomůcka je pečlivě vyvinuta tak, aby rozvíjela dítě na dané úrovni. Každý z materiálů učí děti jednu konkrétní dovednost nebo schopnost, kdy je dítě na ni připraveno.
- „živé“ znázornění – při předvádění práce s Montessori pomůckou používáme více činností než slova, učíme děti nápodobou a nenarušujeme tak jejich hluboké soustředění
- Práce s chybou – víme, že dělat chyby je přirozené, chyba je nástroj k učení a prostředkem k rozvoji. Snažíme se dítě vést k vědění, že „smím a dokážu“.
- využíváme princip ticha a klidu – zklidňuje se nejen tělo, ale i duše a dítě tak nalézá rovnováhu ve vnější, ale i vnitřním světě
- snažíme se klást důraz na skutečný zážitek, který je základem pro abstraktní učení
- dáváme důraz na individuální vývoj – dítě má dostatek času pracovat dle svého tempa a možností, v individuální práci dětí jsou jasně stanovená pravidla – děti si samy vybírají pracovní materiál a samy rozhodují, zdali s ním budou pracovat samy, či s někým dalším a zároveň by měly respektovat pracovní prostor a přání o spolupráci ostatních dětí

- respektujeme požadavek z vnitřní motivace – děti pracují na činnostech, pro které se samy rozhodly, a tudíž tuto práci dělají s větším nadšením a zaujetím
- volná práce s materiálem, který obsahuje kontrolu chyb, umožňuje dítěti bezprostřední ocenění jeho vědění
- klademe důraz na připravené prostředí, jehož základem je v Montessori třídě nábytek přiměřený velikosti předškolního dítěte, který je naplněný připravenými pomůckami, jež jsou učitelkou neustále doplňovány a dotvářeny dle potřeb dětí a mají ve třídě své vyhraněné místo
- děti mají příležitost se spolupodílet tvoření pravidel soužití v naší mateřské škole
- učitel je rovnocenným partnerem, který má funkci průvodce za dětským poznáním

CÍLE A ZÁMĚRY NAŠÍ ŠKOLY

- * *Rozvíjíme děti ve všech oblastech, v oblasti fyzické, psychické, sociální, jazykové, estetické atd. Chceme, aby dítě na konci předškolního období bylo jedinečnou a samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky života, které jsou na ně kladeny.*
- * *Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je odpovědnosti za své chování a jednání.*
- * *Seznamujeme děti hravou formou se všemi oblastmi lidských činností a děním v okolním světě, učíme je žít ve společnosti dětí a dospělých, učíme je vnímat přírodu jako neoddělitelnou součást člověka.*
- * *Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání, klademe důraz na zdravý životní styl dětí, jak po stránce výživy, pohybu a psychohygieny.*
- * *Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, možnosti, individualitu.*
- * *Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.*

PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální podmínky

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory.

Vestibul mateřské školy, slouží jako uvítací a informační místnost. Ve vestibulu rodiče naleznou informační nástěnky, jídelníček a informace ohledně stravování, na poličce se zapisují do sešitu děti, které jdou v daný den po obědě.

Malovaná schránka slouží rodičům k vhození jakýchkoliv vzkazů, poznatků i připomínek.

Ve skřínkách s plastovými boxy jsou umístěny hračky a cvičební pomůcky, které se berou s sebou na školní hřiště nebo místní pláž.

Šatny mateřské školy jsou vybaveny skřínkami pro každé dítě, skříňky jsou ve dvou velikostech, aby vyhovovali individuálním požadavkům dětí. Jednotlivá místa jsou označována fotografií dítěte.

Na nástěnkách mají možnost rodiče získávat aktuální informace k provozu a dění v mateřské škole, dále si mohou prohlížet výtvary svých dětí a máme zde stálou expozici narozenin všech dětí i dospělých z naší mateřské školy. Na informačním letáku je možné se dozvědět, jak probíhá narozeninový rituál.

Děti se samy podílejí na úpravě a výzdobě prostředí svými výrobky.

Umývárny jsou vybaveny sanitárním vybavením, které splňují stanovené normy. Věšák na ručník má každé dítě své a je označeno jeho jménem.

Třídy jsou dostatečně prostorné a prosvětlené, jedna část je s kobercem a druhá s linem vybavená stoly a židličkami. Třída nabízí dětem různě zaměřené koutky k individuálním činnostem, ale je tu i dostatečný prostor k činnostem skupinovým.

V obou třídách je připravené prostředí s nábytkem, který je uzpůsoben pro Montessori materiál (regály s volnými policemi v přiměřené výšce – každá pomůcka má své místo.

Vybavení hračkami a pomůckami a odbornými materiály je dostačující, odpovídá počtu dětí a jejich věku, jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

V létě probíhá výměna pomůcek z obou tříd, proto se snažíme nakupovat věci, hračky a pomůcky vždy v jednom provedení, abychom dětem mohli nabízet pestřejší nabídku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je mohly děti samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Stanovená pravidla určují jak s nimi zacházet, kam je ukládat a jak s nimi pracovat.

Dětský nábytek a ostatní zařízení jsou uzpůsobeny počtu dětí i jejich potřebám, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Průběžně dochází k jejich kontrolování a třídění, poškozené hračky a pomůcky bývají odstraněny.

V každé třídě je komora na výtvarný a pracovní materiál a komora na lehátka a lůžkoviny

*Na obě třídy navazuje dlouhá **terasa**, která je využívána k prostorově náročnějším výtvarným a tvořivým činnostem.*

***Školní zahrada** je vybudována v přírodním stylu s přírodními prvky (houpačky, skluzavka, pískoviště, tunel, stezka obratnosti, vrbový tunel, jezírko s pumpou a dřevěnými korýtky, hmyzí hotel, pec, hmatový chodník, zvonkohra a záhony pro pěstování bylin, zeleniny). Prostor pod terasou je využit jako skladovací komora na zahradní náčiní, pomůcky na písek, hračky, jízdní kola, odrážedla a koloběžky.*

V prostorách ZŠ dále pak využíváme tělocvičnu a prostor nad tělocvičnou – k pohybovým aktivitám, zájmovým kroužkům, k nácviku na vystoupení aj. Tělocvičné vybavení máme uložené v kabinetu TV. Prostor hudební využíváme při dělení tříd, a to především k hudebně-pohybovým činnostem, k nácviku na různá vystoupení, ale také k logopedickým chvilčkám.

Psychosociální podmínky

Snahou naší mateřské školy je, aby se rodiče, děti i návštěvníci cítili v našem prostředí spokojeně, dobře a především bezpečně.

Nově přichozí děti od nás získávají – pomalou postupnou adaptaci na nové prostředí i situaci. Rodiče dětí jsou o adaptaci informováni již u zápisu, dostávají materiál s instrukcemi, jak dítě na vstup do MŠ vhodně připravit (viz. Adaptační plán). Postup adaptace je u každého dítěte individuální na základě jeho věkových a aktuálních potřeb. V období adaptace jsou učitelky v každodenním a úzkém kontaktu s rodiči, plánují společně průběh adaptace.

Pedagogové zajišťují pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, děti jsou vždy a včas informovány o změnách a akcích a pedagog se snaží vždy navodit přirozeně příjemnou atmosféru. Každý s pedagogů dbá na to, aby děti nezatěžoval spěchem a chvatem.

V naší mateřské škole mají všechny děti rovnocenné postavení i děti našich pedagogických pracovníků (nejsou nijak zvýhodňovány). Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Svoboda a volnost dětí je nezbytně vyvážena a ohraničena smysluplnými pravidly na řád a pravidla soužití. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování, norem a pravidel, které jsou ve škole stanoveny.

Dbáme na příjemnou přátelskou atmosféru, našim cílem je vést děti k dobrým kamarádkým vztahům ve společenství třídy, ale také podporujeme dobré vztahy s dětmi s druhé třídy.

Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Snažíme se o to, aby v naší práci převažovaly způsoby formativního hodnocení, způsoby efektivní komunikace a respektující přístup. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme děti pracovat samostatně i ve skupině, důvěřovat si.

Individuální přístup

Dětem se snažíme poskytovat individuální péči během celého dne dle potřeb jednotlivých dětí. Obzvláště se zaměřujeme na přípravu předškoláků na vstup do 1. třídy ZŠ. Individuálně pracujeme s dětmi formou pracovních sešitů, pracovních listů, zaměstnáváme je v plnění a vyřizování drobnějších úkolů, cvičíme rozumové schopnosti, trpělivost, zručnost atd. Dále se snažíme předškoláky z obou tříd spojovat, aby si zvykali na celou skupinu svých vrstevníků.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

Životospráva

- *Dětem je poskytována strava dle předepsaných norem, vyvážená celodenní strava. Mezi jednotlivými jídly dodržujeme vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, snažíme se však, aby jídlo ochutnaly, motivujeme je ke kladnému vztahu k jídlu, využíváme motivačních říkanek, podáváme dětem dostatek informací o jídle. Vždy mají možnost volby a výběru.*
- *Snažíme se o zdravý životní styl dětí, snažíme se jim být my samy přirozeným vzorem. Co se týče výživy, dbáme na dostatečně pestrý jídelníček, dostatek ovoce, zeleniny a mléčných výrobků.*
- *Dbáme na samostatnost dětí při stolování. Děti si dochází pro jídlo k výdejovému okénku, dále po sobě nádobí uklízí. Určené dítě rozdává dětem talířky, hrnečky (v době svačinek) a příbory (v době oběda). Děti mladší používají lžice, již od 5let zvykáme děti na používání příboru – vše vyhodnocujeme na základě individuality dítěte.*
- *Pitný režim je dětem zajišťován v průběhu celého dne. Dětem se podávají neperlivé tekutiny (voda, čaje, šťáva, džus). Každé dítě má svůj hrneček a samo se může kdykoliv napít dle své aktuální potřeby.*
- *Pravidelný řád a program mateřské školy je natolik flexibilní, aby nám umožňoval organizaci jednotlivých činností v průběhu dne jakkoliv přizpůsobit aktuálním situacím a potřebám.*
- *Pobyt venku je organizován každodenně tak, aby děti trávili dostatečný čas na čerstvém vzduchu. Program venkovních činností je přizpůsobován aktuálnímu počasí. Volný pohyb dětí je realizován v dostatečné míře – a to při pobytu na školní zahradě, na školním hřišti, na místní pláži, při vycházkách po okolí a za nepříznivého počasí v prostoru tělocvičny, v prostoru nad tělocvičnou i v prostoru hopsária.*

- *V celodenním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku i odpočinku. Mladší děti ulehají na lůžko, děti s menší potřebou spánku (předškoláci) odchází do jiných prostor (druhá třída, hopsárium) na klidovou chvíli, kde je rozvíjeno čtenářství a děti se věnují klidovým činnostem nebo navštěvují nabízené zájmové kroužky v odpoledním čase. Děti nejsou do spánku nuceny, mohou pouze odpočívat na lůžku se svou plyšovou hračkou.*

ORGANIZACE CHODU

Kapacita mateřské školy je 56 dětí.

*Mateřská škola má dvě věkově heterogenní třídy: I. třída Sluníčka
II. třída Hvězdičky*

Každá třída má zpracovaný svůj TVP, při jeho tvorbě učitelky vycházejí z RVP PV, z cílů ŠVP, z dobrých znalostí o dětech, z podmínek třídy a MŠ.

Jedna třída je naplňována do maximálního počtu 28 dětí na třídě a v druhé třídě je prozatím zachován snížený počet 26 dětí vzhledem k umístění dívky s hendikepem.

Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu.

Paní učitelky v obou třídách u mladších dětí především vytvářejí základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptují děti na pobyt v MŠ. Jednoduchými hrami, písničkami, říkadly rozvíjí základní komunikační dovednosti, zvýšenou pozornost věnují výslovnosti dětí. U starších dětí se zaměřují na přípravu na vstup do ZŠ – vedou chvilky pro předškoláky. Dále se zaměřují na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjí jeho osobnost, komunikační a sociální dovednosti. I pro velký počet dětí ve třídě se snaží o individuální přístup k dětem.

Provoz mateřské školy je od 6,30 – 16,30 hodin.

HLAVNÍ BODY REŽIMU DNE V MATEŘSKÉ ŠKOLE FRYMBURK

6 ³⁰ – 8 ³⁰	scházení dětí, ranní práce s pomůckami, volné hry, tvořivá činnost, individuální práce s dětmi
8 ³⁰ - 9 ⁰⁰	ranní rituály
9 ⁰⁰ – 9 ³⁰	hygiena, svačina
9 ²⁵ – 9 ⁴⁵	řízená činnost, skupinová práce s dětmi, činnosti zaměřené na globální rozvoj osobnosti dítěte
9 ⁴⁵ – 11 ⁴⁵	pobyt venku – pobyt na zahradě, na školním hřišti, na pláži, vycházky do lesa i okolí
11 ⁴⁵ – 13 ⁴⁵	hygiena, oběd (obě třídy oběd od 11 ⁴⁵), ukládání na lůžko, chvilka s pohádkou a uspávkou, relaxace, odpočinek
12 ³⁰ – 13 ⁴⁵	klidové činnosti pro předškolní děti (pro „nеспavce“ – rozvoj čtenářství)
13 ⁴⁵ - 14 ³⁰	postupné vstávání, oblékání, hygiena, svačina
14 ³⁰ – 16 ³⁰	volné hry, tvořivá činnost dle zájmu dětí, pobyt na zahradě, odchod domů

Scházení dětí - nejpozději do 8³⁰ hod. nebo dle individuální domluvy

Odvádění po obědě – v době od 12³⁰ – do 12⁴⁵ hod.

Odvádění dětí – v průběhu dne libovolně nebo přímo na čas po domluvě s učitelkou.

Režim dne se přizpůsobuje aktuálním podmínkám školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a aktuální situaci.

Je dostatečně flexibilní.

Ranní scházení – ve třídě „Sluníčka“, děti jsou spojeny do 7³⁰ hod.

Denní program je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Mateřská škola nabízí dětem různé doprovodné programy, divadelní představení, hudební programy, fotografování dětí, Mikulášskou nadílku, vánoční besídky, akce pro rodiče s dětmi, výlety.

AKCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

- plánují se na poradě v srpnu

ZÁŘÍ

- ❖ Logopedie

ŘÍJEN

- ❖ Logopedie
- ❖ Vítání občánků
- ❖ Drakiáda
- ❖ Zahradní podzimní slavnost
- ❖ Enviromentální program

LISTOPAD

- ❖ Logopedie
- ❖ Divadlo
- ❖ Fotografování s Adélou – vánoční série
- ❖ Hasiči – návštěva místní zbrojnice
- ❖ Rozsvícení vánočního stromu - jarmark

PROSINEC

- ❖ Logopedie
- ❖ Mikuláš, čert a anděl – besídka
- ❖ Vánoční posezení pro seniory – vystoupení
- ❖ Výroba dárečků – řemeslný činnost
- ❖ Pečení s babičkou
- ❖ Vánoční besídka

LEDEN

- ❖ Logopedie
- ❖ Sněhulákování
- ❖ Divadlo
- ❖ Tři králové

ÚNOR

- ❖ *Logopedie*
- ❖ *Masopustní rej*
- ❖ *Do lesa za zvířátky*

BŘEZEN

- ❖ *Logopedie*
- ❖ *Škola nanečisto*
- ❖ *Keramika*
- ❖ *Divadlo*
- ❖ *Hudební program*

DUBEN

- ❖ *Logopedie*
- ❖ *Velikonoce – animační večer*
- ❖ *Škola nanečisto*
- ❖ *Divadlo*
- ❖ *Vítání občanů*
- ❖ *Čarodějnický rej*

KVĚTEN

- ❖ *Logopedie*
- ❖ *Zápis dětí do mateřské školy*
- ❖ *Barevný týden*
- ❖ *Fotografování*
- ❖ *Enviromentální program*
- ❖ *Jarní zahradní slavnost*

ČERVEN

- ❖ *Svátek dětí – divadlo*
- ❖ *Frymburské slavnosti*
- ❖ *Výlet*
- ❖ *Rozloučení s předškoláky*
- ❖ *Školní akademie*

Mezi nadstandartní aktivity dále patří různé zájmové kroužky.

KROUŽKY V MATEŘSKÉ ŠKOLE

- **HRAVÉ POHYBOVKY**
- **HRÁTKY S ANGLIČTINOU**
- **HRÁTKY S NĚMČINOU**
- **JÓGA PRO DĚTI**
- **KERAMIKA**

VZDĚLÁVÁNÍ 2 LETÝCH DĚTÍ V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je třeba ve škole přijmout opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce.

Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Zásadní je však pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou.

Kritéria přijetí 2letých dětí do MŠ

Naše škola je od školního roku 2016/2017 v projektu Šablony 1 a Šablony 2, který nám zajišťuje personální posílení mateřské školy o chůvu k 2letým dětem. Proto naše škola přijímá 2leté děti, které dovrší 3 let v druhém pololetí daného školního roku.

Minimální počet přijatých dětí do mateřské školy jsou 2 děti, maximální počet je zvážen dle možností a kapacity naší mateřské školy.

Hygienické podmínky

Budova naší mateřské školy je nová z roku 2014, tudíž je plně vybavena vhodnými toaletami, umyvadly i sprchou což zajišťuje 2letým dětem bezpečí a pohodlí.

Rozhodující pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (i pro 2leté děti) je aktuální stav proočkovanosti dítěte v době rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení. Zásadní je tedy informace, kterou uvede praktický lékař pro děti a dorost v žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání (či evidenčním listu dítěte). Ředitel školy však není kompetentní k posouzení počtu či složení jednotlivých

vakcín, a proto uvádí praktický lékař pro děti a dorost informaci o tom, zda je či není dítě vzhledem ke svému věku očkováno řádně dle očkovacího kalendáře České republiky.

Materiální podmínky

Šatna

V šatnách máme pro děti dvě velikosti skříněk, 2letým dětem je vždy přiřazena ta nižší skříňka, která má pro ně přístupnější nižší sedací plochu.

Umývárna

V umýárně máme pro děti také dvě velikosti záchodů i umyvadel. Děti 2leté využívají níže posazená umyvadla, u kterých mají i přístupný věšák se svým ručníkem a nižší toaleta je hned u vztupu na záchod.

Třídy

Vzhledem k tomu, že naše škola má připravené prostředí k práci s Montessori materiálem, je spousta pomůcek vhodných již pro věk 2letých dětí. Pomůcky a hračky jsou uloženy v nízkých regálech a skřínkách, tak aby na ně děti samy dosáhly. Pomůcky s drobným materiálem (nebezpečnější pro 2leté děti) jsou umístěny na horních policích, děti s nimi pracují pouze pod dohledem.

Hračky pro dvouleté děti jsou vyhrazené v plastových boxech (u hopsária) a v zásuvkách volně přístupných pro 2leté děti (ve třídách).

Ve třídách jsou opět dvě velikosti stolů a židlí, 2leté děti využívají nižších židlí a stolů.

K relaxaci a odpočinku během dne slouží v obou třídách pohodlná křesílka.

Hopsárium

V hopsáriu jsou hračky vhodné pro 2leté děti uloženy v plastových boxech. Vybavení hopsária – skluzavka, terapeutický bazén s kuličkami, molitanové kostky, balanční sestava, divadélko – je

všechno vhodné pro 2leté děti. Pouze horolezecká stěna je dětem přístupná pouze s velkou dopomocí učitele.

Jídelna

V jídelně jsou 2letým dětem vyhrazena místa co nejbližší odkládacím vozíkům, aby děti nechodili s talíři přes celou prostornou část jídelny. Učíme děti samostatnosti již od 2let věku – s velkou dopomocí chůvy a učitelek.

Zahrada

Cvičební prvky na školní zahradě využívají i dvouleté děti, jen balanční lávky, palisády a žebřík na skluzavku vždy pouze s doprovodem chůvy nebo učitelky. Houpačky na naší zahradě jsou také ve dvou výškových rozmezích, 2leté děti využívají tu s tím nižším s dopomocí dospělého.

Prostory v ZŠ

Na přesuny do jídelny i do hopsária jsou pro 2leté děti vytvořena nižší zábradlí, které zajišťují dětem větší bezpečnost při pohybu v prostorách ZŠ.

Psychosociální podmínky

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, více klidu, více individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání.

Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Zásadní je však pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou.

Při zápisu do mateřské školy předáváme do rukou rady a doporučení jak nástup na mateřskou školu lépe zvládnou. Jsme s rodiči v pravidelném úzkém kontaktu.

Personální zajištění

Naše škola využila projektu Šablony 1 – Vzdělávání ve Frymburku a projektu Šablony 2 – ZŠ a MŠ - Polytechnika pro personální posílení mateřské školy o chůvu.

Chůva splňuje minimální kvalifikační požadavek v souladu s kvalifikací pozice – Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky. Chůva není považována za pedagogického pracovníka, je vždy přítomna s pedagogem. Pracovní doba chůvy je 4 hodiny dopoledne.

Chůva v mateřské škole má za úkol pomáhat pedagogickému pracovníkovi s péčí o 2leté děti, a to zejména v oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a individuálních potřeb dítěte.

Příklady činností:

- chůva využívá výtvarných technik pro rozvoj dítěte
- vede děti k hygienickým a stravovacím návykům
- aktivně řeší výchovné problémy s dítětem ve spolupráci s rodinou
- čte dětem pohádky, k motivaci dětí využívá písničky a říkanky vhodné k věku 2letých dětí
- dodržuje zásady prevence úrazů a bezpečnosti
- rozvíjí pozornost a paměť dětí, řeší případné problémy
- soustavně výchovně působí na děti formou hry v místnosti i přírodě, používá hraček a didaktických pomůcek k rozvoji dítěte
- vede děti k sociálním dovednostem

- umožňuje používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty

Životospráva

V oblasti životosprávy je vhodné zvážit úpravu denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole.

V naší škole dbáme na individuální potřeby 2letých dětí, chuť dává dětem dostatečný prostor a čas k době stravování a respektuje individuální potřebu odpočinku. Vzhledem k velkému personálnímu překrývání pracovní doby učitelů jsou 2letým dětem v naší mateřské škole vytvořeny dostatečné podmínky k respektování jejich individuálních potřeb.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu je třeba umožnit dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, zohlednit v souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole má vycházet z potřeb a zájmů dětí, vyhovovat jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Dvouletým dětem v naší mateřské škole nabízíme:

- dostatečný prostor k odpočinku během dne (na křesílkách ve třídě, na koberci, při odpoledním odpočinku na lehátkách)
- vzdělávací činnosti realizujeme důsledně v menších skupinách či individuálně – půlíme skupinky dětí a mladší děti mají možnost navštěvovat vhodný prostor hopsária, prostor na d tělocvičnou nebo hudebnu v ZŠ
- umožňujeme dětem dostatek času na realizaci činností, dáváme dětem dostatečný čas na stravování

Obsah vzdělávání

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let je nutné si uvědomovat specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, brát ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď. Dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné. Proto je již zde nutné sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je v naší mateřské škole přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí.

Pedagog ve vzdělávání 2letých dětí využívá:

- vhodné metody a formy práce
- učení nápodobou, situační učení, opakování činností, pravidelné rituály

- dostatečný respekt a toleranci ke kratší době soustředění
- přizpůsobování činností, průběžné střídání aktivit, sladění spontánních činností s řízenými
- největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí

Vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do 3 let je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní. Spoluúčast rodič je potřebná pro celkově vstřícný a důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči i dítětem.

Možnost umístit dítě do mateřské školy napomáhá k souladu rodinného a pracovního života jeho zákonných zástupců. Nicméně podstatné je pro dítě ve věku od 2 do 3 let stále rodinné zázemí.

Naše mateřská škola klade velký důraz na vzájemnou spolupráci pedagogů, dětí a jejich zákonných zástupců.

Učitelky jsou v každodenním kontaktu s rodiči především v období adaptace, kdy společně plánují, sledují a konzultují.

VZDĚLÁVÁNÍ DÍTĚTE SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V naší mateřské škole je zařazeno jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, je tedy vzděláváno v běžné mateřské škole s prvky Montessori pedagogiky.

Vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je natolik přizpůsobeno, aby maximálně vyhovělo dítěti, jeho potřebám i možnostem.

Snažíme se o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními vzdělávacími podmínkami, ale také o rozvoj osobností ostatních dětí. Vedeme děti k přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, ke komunikaci s ním a k pomoci, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Vytvořené podmínky pro dítě se zdravotním postižením (tělesné, sluchové a zrakové):

- *je zajištěna přítomnost asistenta*
- *je snížený počet ve třídě*
- *jsou využívány kompenzační pomůcky*
- *je vytvářena nabídka alternativních aktivit*
- *je zajištěno osvojení specifických dětem zvládnutelných dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsahu*
- *je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a rodiči dítěte*

PROGRAM SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH DĚTÍ

Inkluzivní vzdělávání

Inkluzivní vzdělávání v MŠ Frymburk je zaměřeno tak, aby byly v hlavním vzdělávacím proudu vytvořeny podmínky pro všechny děti, tedy i pro děti sociálně znevýhodněné. Děti jsou zařazeny do běžných heterogenních tříd.

Cíl programu:

- * zvýšení efektivity výchovy a vzdělávání dětí MŠ se sociálním znevýhodněním prostřednictvím rozvinutí komplexního systému péče o tyto děti v prostředí inkluzivní školy*
- * spolupráce s rodiči*
- * spolupráce s Městysem Frymburk – zajištění dopravy pro děti z okolí Frymburka (sociálně znevýhodněné děti)*
- * vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu pomocí jednoduchých pracovních a sebeobslužných činností v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.*
- * rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností pomocí artikulačních, řečových, sluchových a rytmických her, her se slovy, slovních hádanek, vokálních činností*

Zdůvodnění potřeby:

V období mezi 3. a 6. rokem je důležité rozvíjet řeč, poznávací funkce, psychomotorické dovednosti a osobnostní stránku dítěte (jsou kladeny základy sociálních vztahů, které nejsou omezeny pouze na rodinu).

Je potřebné být v kontaktu s rodiči a poskytnout jim informace o možnostech předškolní přípravy dětí a její důležitosti pro bezproblémový start povinné školní docházky.

Je také nutné rozvíjet rodičovské kompetence při přípravě dětí na školní docházku v rámci rodinného prostředí. V rámci včasné péče o děti se sociálním znevýhodněním je nutné koordinovat činnosti (propojení MŠ, 1.,2. ročník ZŠ) a vzdělávací program (ŠVP)

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

V mateřské škole vykonávají pedagogickou činnost 3 učitelky na plný úvazek, 2 učitelky na poloviční úvazek, 2 chůvy a 1 asistentka pedagoga. Všechny učitelky mají odpovídající pedagogické vzdělání. Učitelky dbají o svůj další pedagogický růst, využívají nabídku vzdělávacích seminářů, sledují odborný tisk (časopis poradce ředitelky MŠ) a literaturu.

Vedoucí učitelka sleduje profesní růst učitelek a vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání, všichni si vytváří svá profesní portfolia.

Pracovní doba pedagogických i nepedagogických zaměstnanců školy je organizována takovým způsobem, aby byla dětem vždy zajištěna optimální péče.

Ve školní jídelně a kuchyni pracují 2 kuchařky, 1 svačínářka a vedoucí školní jídelny.

Úklid vykonává uklízečka.

ŘÍZENÍ ŠKOLY

Povinnosti pracovníků a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Ve škole funguje týmová práce, vedoucí učitelka ponechává pracovníkům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor při rozhodování o zásadách školního programu.

Tvorba ŠVP je výsledkem celého týmu školy včetně provozních zaměstnanců.

Ve škole je zaveden funkční informační systém – nástěnka v kanceláři a nástěnka ve sborovně (propojení se ZŠ). Pro pedagogické pracovníky jsou zařazeny pravidelně 1x za tři měsíce pedagogické rady, provozní dle potřeb školy.

PROGRAM ENVIROMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Naše škola je zařazena do projektu Podaná ruka. Jedna paní učitelka je členkou celostátní sítě MŠ EVVO „Mrkvička“

Naším cílem je:

- 1/ zařazovat způsob uplatňování enviromentálního vzdělávání a výchovy do jednotlivých bodů rámcového programu podle možností a podmínek školy*
- 2/ spolupracovat v tomto duchu úzce s rodinou, městyse Frymburk a ZŠ*
- 3/ využívat vzdělávací nabídku programů Ekocenter*
- 4/ podporovat vzdělávání učitelek v enviromentální oblasti*
- 5/ postupně zajišťovat vybavení školy učebními pomůckami pro enviromentální vzdělávání*
- 6/ naši přírodní zahradu a prostředí MŠ využívat právě k environmentálnímu vzdělávání*

Ekologizace provozu

- 1/ šetření energií*
- 2/ třídění odpadů*
- 3/ vztah člověka k životnímu prostředí*
- 4/ ohleduplnost a spolupráce v mezilidských vztazích*
- 5/ péče o zeleň*

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

Před budovou MŠ mohou děti využít stojany na vlastní jízdní kola, koloběžky...

- ve třídě využíváme pomůcky zaměřené na dopravní výchovu - např. pexeso – dopravní značky, karty dopravní prostředky (ve vzduchu, na zemi, na vodě)
- při vycházkách využíváme reflexní vesty, pásky na ruce, dopravní terčík
- seznamujeme děti s dopravními značkami, s pravidly na přechodu pro chodce i s pravidly pohybu na vozovce, s pravidly přecházení přes křižovatku, s pravidly chování na chodníku v našem městečku při vycházkách
- před každou vycházkou připomínáme pravidla o bezpečném pohybu
- na školní zahradě a přilehlém chodníku a na nedaleké cyklostezce využíváme: odrážedla, koloběžky, jízdní kola

Pravidla:

- dodržujeme směr jízdy
- používáme bezpečnostní helmy
- kola odkládáme na místo k tomu určené (stojan na kola)
- dodržujeme pravidla při předjíždění

VIZE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola s přátelským a pohodovým prostředím a atmosférou nejen pro děti, ale také pro rodiče.

Místo, ve kterém děti prožívají své dětství, hru, sílu kamarádství, poznání světa ze sebe, z vlastních zážitků, místo naplněno vzájemným respektem, zodpovědností a úctou, kam chodí rády, s důvěrou a beze strachu.

Prostředí, které probouzí v dětech zájem o nové znalosti a dovednosti prostřednictvím prvků Montessori pedagogiky.

Mateřská škola podílejší se na kulturním životě v obci, snažíci se využívat všech příležitostí, které jsou k dispozici a obohatit tak děti o zážitky z kulturního dění obce.

LOGO NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školních a třídních plánů, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu, jeho formách, jeho metodách, a porovnávání s cíli RVP PV.

Pro proces evaluace jsou stanovena obecná kritéria hodnocení, která lze využít jak pro evaluaci vnější, tak pro evaluaci vnitřní, která je hlavním těžištěm každodenního procesu vzdělávání dítěte na úrovni třídy a stává se prostředkem zpětné vazby pro optimalizaci procesu vzdělávání, kvality a formy působení pedagoga na dítě.

VNITŘNÍ EVALUACE

1. EVALUACE VZDĚLÁVACÍHO PROCESU

- ústní hodnocení činností, ve smyslu „...co se dnes děti naučily nového, co nového se naučila učitelka, v čem pokračovat v odpoledních činnostech, na co navazovat...“, ústní hodnocení učitelka x kolegyně, učitelka x vedoucí učitelka, učitelka x dítě
- vyhodnocování vlastní práce, připravenost, splněná i nesplněná očekávání, splnění cílů, dosažení úkolů, směřování ke kompetencím, návrhy, opatření
- hodnocení výsledků vzdělávacího procesu na pedagogických radách
- zkušenosti a poznatky se využívají při doplňování ŠVP a TVP
- písemně ve výroční zprávě
- písemný záznam o činnostech v kronice MŠ (v portfoliu MŠ)

2. OSOBNOSTNÍ EVALUACE DÍTĚTE

Velmi důležité je individuální hodnocení dětí. Učitelka respektuje možnosti dítěte, co mu jde, v čem je úspěšné, co mu činí problémy, v čem jsou jeho nedostatky. Toto hodnocení slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako informace pro rodiče.

- v dokumentaci dítěte se zaznamenávají údaje o dítěti – údaje slouží k orientaci učitelek a k další individuální práci
- pracovní portfolio dítěte – každé dítě má vytvořený přehled všech vzdělávacích pomůcek, které si po jejich zvládnutí označí
- osobní portfolio dítěte – tzv. hodnoticí, diagnostické portfolio, jímž je dokumentován pokrok dítěte, neobsahuje všechny práce dětí, ale jejich užší výběr, o němž rozhodují učitelé i děti, po případě rodiče, je doplňováno o další materiály, které vycházejí z diagnostické činnosti učitele a sledují pokrok dítěte
- ústní sdělování informací o dítěti rodičům – v každodenním kontaktu nebo dle potřeby, mnohdy i písemnou formou – pošta pro rodiče (drobné vzkazy pro rodiče)

Metody evaluace dítěte

- rozhovor s dítětem, rodiči, odborníky
- pozorování herních aktivit
- rozbor jazykového projevu, učení, analýza prací
- rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy s vrstevníky
- rozbor osobní dokumentace, portfolio

3. EVALUACE PRÁCE PEDAGOGŮ

- písemný dotazník pro vedoucí učitelku, pro třídní učitelky, pro řadové učitelky – 1x za rok
- vedení osobnostního portfolia pedagogických pracovníků – autoevaluace, naplňování vlatních stanovených profesních cílů, vyhodnocování roku, vyhodnocování seminářů, školení, vzdělávání
- ústní pohovor s vedoucí učitelkou MŠ a s ředitelkou MŠ a ZŠ – písemný plán osobního pedagogického rozvoje
- výsledky pedagogické práce jsou hodnoceny na pedagogických radách

4. EVALUACE PRÁCE PROVOZNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

- kontrola dodržování vnitřních norem, pracovního řádu, pracovní doby
- hodnocení práce v souladu se školním řádem a filosofií školy
- kontrola dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů
- písemný dotazník – 1x ročně

5. EVALUACE PODMÍNEK

- učitelky i ostatní zaměstnanci průběžně vyhodnocují materiální, bezpečnostní, organizační, psychosociální a personální podmínky
- připomínky se řeší ihned nebo na pedagogicko–provozních poradách během školního roku a na konci roku
- vyhodnocení je vždy podkladem pro zpracování školního řádu, provozního řádu, ŠVP i TVP i s jeho přílohami na příští školní rok

VNĚJŠÍ EVALUACE

1. EVALUACE SPOLUPRÁCE S RODIČI

- probíhá denně formou přímých kontaktů s rodiči – rozhovory
- probíhá průběžně formou informací pro rodiče na nástěnkách v šatnách dětí i ve vstupním vestibulu mateřské školy
- evaluace se provádí na schůzkách, setkáních rodičů – formou společného hodnocení, prezentací návrhů, nápadů ze strany rodičů
- vyhodnocování připomínek ze schránky se provádí písemnou formou ihned
- poděkování rodičům za pomoc při pomoci na akcích, za rady, náměty a návrhy je prezentováno na nástěnkách školy, ve Frymburském zpravodaji i ústní formou při rozhovorech s rodiči

2. EVALUACE SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOSTÍ A VEŘEJNÝMI INSTITUCEMI

- probíhá průběžně po každé akci – poděkování za pomoc při zajištění akce, za dary, nápady, náměty
- vyhodnocení účasti veřejnosti se provádí průběžně nebo na konci školního roku a to formou zmínky v místním zpravodaji

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Činnosti v MŠ jsou zaměřené k rozvoji oblasti biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Dále jsou zapracované do okruhů:

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a jeho společnost**
- 5. Dítě a svět**

Všechny tyto okruhy nám prolínají ŠVP a jsou zařazovány do každodenní činnosti.

- 1. Dítě a jeho tělo** – záměrem je podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho psychiku, zlepšovat fyzickou pohodu, zlepšovat zdatnost, pohybové a manipulační dovednosti, učit je sebeobslužným dovednostem, vést ke zdravým životním návykům a postojům. Činnosti, které vedou k těmto kompetencím – ranní cvičení, tělovýchovné chvílky, pobyt venku, závody, turistika, vycházky do okolí, výlety. Také to jsou různé spontánní činnosti, manipulace s hračkami, prohlížení knih a encyklopedií.
- 2. Dítě a jeho psychika** – je nutné podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj intelektu, řeči, jazyka, poznávacích procesů, citů, vůle, rozvoj vzdělávacích dovedností, poznávání a učení. Činnosti, které vedou k těmto kompetencím – divadelní pohádky, spontánní hry, experimenty s materiálem a předměty, logopedie, hry k rozvoji smyslů, sluchové hry, koncentrace paměti, práce s knihou, obrázkem, využití časopisů Sluníčko, Pastelka apod.
- 3. Dítě a ten druhý** – podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat kultivovanost a obohacovat

vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu vztahů. Činnosti, které vedou k těmto kompetencím – sociální hry, dramatizace, hudební a pohybové hry, společenské hry, povídání, četba, poslech a vyprávění pohádek.

4. ***Dítě a společnost*** – uvést děti do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést děti do materiálních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci osvojit si potřebné dovednosti, návyky, postoje a umožnit aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. Činnosti, které vedou k těmto kompetencím – přirozený projev učitelky, jasná a srozumitelná pravidla soužití ve třídě, námětové hry, tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, pohybové, dramatické. Návštěva divadelních představení, hudebních vystoupení, seznámení s tradicemi a zvyky.
5. ***Dítě a svět*** – položit dítěti elementární podvědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Činnosti, které vedou k těmto kompetencím – přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody, kulturních objektů, vycházky do okolí. Sledování událostí v obci – Vítání občánků, vánoční koncert, setkání u vánočního stromku, zápis do ZŠ, zápis do MŠ, dopravní situace, aktivity na téma doprava, práce s kalendářem přírody, počasí, roční období, praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různým materiálem atd.

Celoroční vzdělávací blok je sestaven tak, aby přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech. Umožňuje naplnit život dítěte pestrou nabídkou činností.

Dítě má možnost získat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty, zaujímat postoje. Jednotlivá témata jsou zpracována formálně na školní měsíce, ale v praxi nejsou pevně ohraničena. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v MŠ.

Podtémata dále rozpracovávají učitelky ve svých TVP

NÁŠ ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Název Školního vzdělávacího programu:

„JÁ JSEM TU“

„Spolu se budeme celý rok – seznamovat, smát, bát, radovat, mračit, vztekat, sebevládat, hrát si, pomáhat si, zkoumat, poznávat, učit se novému, procvičovat, komunikovat, fantazírovat, uvědomovat si, rozlišovat, rozvíjet se, naslouchat, vnímat, cítit, důvěřovat, vyprávět, pozorovat, orientovat, dodržovat, přijímat, obdarovávat .....a ještě mnohem víc....“

ŠVP je rozdělen do 3 integrovaných tematických bloků, které se dotýkají především osobnosti a vztahů.

JÁ

(září, říjen, listopad)

„Pomoz mi, abych to dokázal sám“

JÁ A TY

(prosinec, leden, únor)

„Dítě je tím kdo ukazuje cestu“

MY

(březen, duben, květen, červen)

„Dávat podněty do života a poskytovat pak dostatečný prostor ke svobodnému vývoji – v tom je primární výchova vychovatele.“

JÁ

Budeme se seznamovat. Nejprve se seznámíme navzájem, seznámíme se s novým uspořádáním třídy, pomůcek, hraček a s celým prostorem kolem nás uvnitř i venku. Uvědomění si kam patříme, kdo patří ke mně, jak si pomáhat. Společně utvoříme pravidel jako základu společného soužití. Budeme poznávat blízké okolí mateřské školy - školní zahradu, školní hřiště, veřejnou pláž s herními prvky a les. Pocítíme změny a krásy přírody. Zapojíme všechny smysly při rozlišování vnímaných jevů-chuť, čich, sluch, hmat, zrak. Budeme využívat fantazii, výtvarné a pracovní dovednosti, učit se využívat přírodních materiálů. Společně prožijeme pozitivní pocity z dramatických činností, improvizace, tance a hudby.

Dílčí témata integrovaného bloku:

- **Já jsem tu**
- **Já ve školce**
- **Já a příběh**
- **Já a podzim**
- **Já jsem já**
- **Já a mé místo**

Specifické cíle:

- podpora rozvoje fantazie a představivosti
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj komunikačních dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se společnosti

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí

Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájmu, radosti z objevování)

c) Sebepojetí, city, vůle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý:

- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět:

- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Nabídka činností:

- lokomoční pohybové činnosti a nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- manipulační činnosti a jednotlivé úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující s věcmi, které ho obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání...)
- smyslové hry
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- běžné verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sbližování dětí

- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- běžné každodenní setkání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- realizace společných zábav a slavností – narozeninové slunce
- poslech pohádek a příběhů
- pozorování blízkého prostředí a života v něm
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- praktické užívání pomůcek, hraček a dalších předmětů, se kterými se dítě běžně setkává
- ekologicky motivované herní aktivity

Očekávané kompetence:

- umět převyprávět jednoduchý příběh
- umět projevit zájem o knížky
- umět porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu
- umět popsat situaci – skutečnou i na obrázku
- umět si osvojit elementární poznatky o přírodě
- umět se naučit krátké texty zpaměti (říkadla, básničky...)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu do rodičů a blízkých, být aktivní a bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- navozovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat návyky v základních formách společného chování ve styku s dospělými i s dětmi (pozdravit, poděkovat, umět požádat...)
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich vzájemné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- zvládnout běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které e doma i v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti

JÁ A TY

Čas, který budu trávit s druhými. Radostně prožívat předvánoční období v činnostech výtvarných, pracovních, hudebních, dramatických i pohybových. Privítáme návštěvu Mikuláše, čerta a anděla. Přiblížíme si vánoční zvyky a tradice. Připravíme se na Tříkrálový pochod. Budeme poznávat a umět pojmenovat roční období, co je pro dané období charakteristické a typické, ve kterém ročním období jsem se narodil, který měsíc. Prožijeme několik pohádkových příběhů. Připomeneme si a prožijeme již téměř zapomenutý lidový svátek Masopust.

Dílčí témata integrovaného bloku:

- **Já a ty a Mikuláš, čert a anděl**
- **Já a ty a Vánoce**
- **Já a ty jdeme za Tři krále**
- **Já a ty a Masopust**
- **Já a ty a příběh**

Specifické cíle:

- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj kulturně estetických dovedností
- rozvoj schopností vyjádřit své pocity, prožitky a dojmy
- rozvoj výtvarných dovedností
- podpora rozvoje fantazie a představivosti
- rozvoj pohybových dovedností pomocí hudebně - pohybových her
- rozvoj schopnosti rytmického cítění
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností

- rozvoj výtvarných dovedností
- rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity, prožitky a dojmy

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika:

a) jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a produktivních dovedností (vnímání, naslouchání, výslovnost, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

b) poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj fantazie a představivosti
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů

c)sebepojetí, city, vůle

- rozvoj poznatků, umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj soc. citlivosti, tolerance, respektu...)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v mateřské škole, v rodině...)

Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- poznání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Nabídka činností:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma

- recitace, zpěv, dramatizace, vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků, objasňování, odpovědi na otázky
- dramatické činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností (v čem jsou podobné...)
- spontánní hra
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace...)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, vyprávění, poslech...)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte

Očekávané kompetence:

- naučit se písni, říkadla k tématu
- umět zachytit a vyjádřit své prožitky dramatickou improvizací
- umět verbálně vyjádřit své myšlenky
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou (se zpěvem)
- umět popsat situaci (skutečnou i podle obrázku)
- umět využít své fantazie při výtvarné tvorbě
- umět se naučit z paměti krátké texty
- umět dokázat rozlišit pocity a snažit se je vyjádřit

- umět si osvojit elementární poznatky o přírodě, přírodních jevech
- umět prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- umět vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- umět si osvojit elementární poznatky o zvycích
- umět porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu
- umět sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, vnímat hmatem...
- učit se nová slova a aktivně je používat
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, pohádky...)
- popsat situaci (skutečnou i na obrázku)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat
- ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, zlost...)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a spol. normách

MY

My budeme spolu hodně spolupracovat, komunikovat a společně tvořit, vystupovat a výletovat. Přivítáme jaro, rozloučíme se se zimou – vyneseme Moranu z města ven. Přiblížíme si velikonoční zvyky a tradice. Oslavíme filipojakubskou noc, uspořádáme čarodějnický rej. Radostně prožijeme oslavy dne matek, dne dětí a dne otců, vítání občánků. Budeme se věnovat rodině, rodinným vztahům a jednotlivým rolím. Přivítáme léto, budeme se těšit na prázdniny.

Dílčí témata integrovaného bloku:

- **My vyháníme zimu**
- **My přivítáme jaro**
- **My slavíme Velikonoce**
- **My uspořádáme čarodějnický rej**
- **My vítáme jaro**
- **My se těšíme na prázdniny**

Specifické cíle:

- rozvoj spolupráce
- posílení vzájemných vztahů
- rozvoj jazykových receptivních i produktivních dovedností
- rozvoj jemné i hrubé motoriky
- upevňování přirozených poznávacích citů
- podpořit city vyjadřovat a vytvářet pevné citové vazby
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj prosociálního vnímání
- rozvoj základních lidských hodnot
-

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

a/Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních

b/Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- posilování přirozených poznávacích citů

c/Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a
- rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Nabídka činností:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, jejich praktické používání
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- samostatný slovní projev na určité téma
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být úspěšné
- mimické vyjadřování nálad
- společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření
- aktivity podporující sbližování dětí

- přípravy a realizace společných zábav a slavností, slavnosti zvyků a tradic
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku, svět kultury a umění
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- přirozené i zprostředkované poznání přírodního okolí
- kognitivní činnosti
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

Očekávané kompetence:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- učit se z paměti krátké texty
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- řešit problémy, úkoly, problémy a situace, myslet kreativně
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- spolupracovat s ostatními
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí
- kognitivní činnosti
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu a školní zahradu